

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. június 20.

Csütörtök.

XX. évfolyam 48. szám.

Előfizetési árak:

Félszáz évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

Báró Fejérváry Géza.

Néhány hét múlva teljes lesz az a fél évszázad, mely alatt Fejérváry Géza báró sikerekben és dicsőségben egyenlően gazdag szolgálatait, egyenlő odaadással, egyenlő hűséggel és egyenlő áldozatkészséggel szenteli az uralkodónak és a hazának.

Ötven esztendő!

Ötven esztendő, háboruban és békében, mint katoná és mint államférfi. A küzdelmeknek mily teljessége torlódik össze ennyi idő alatt, s mily nagynak kell lennie a kiválóság és kötelességtudás tőkéjének, hogy ki ne merüljön az ember, magát a helyes utról leszorítani ne engedje, hiba és gáncs nélkül maradjon és mindenek tiszteletét és becsülését e orbi-tatlan, megtartsa.

Pedig Fejérváry Géza báró helyzete éppen nem volt egyszerű és könnyű, hanem a képzelhető legnehezebb.

A katonai szellem és a parlamentárizmus szelleme diametrális ellentéteknek látszanak, melyek közt csak kivételes nagy értelem, rendkívül ritka, finom tapintat, kimeríthetetlen jóakarat mindenki-vel szemben, tántoríthatatlan kötelesség érzet képes hidat verni. Fejérváry a nagy kva-

litások ez összességét ritka harmoniában egyesíti magában és e körülménynek kell tulajdonítani, hogy a kiérdemelt tisztelet-hez és becsüléshez azaz általános rokon-szenv is csatlakozik, mely súlyos beteg-sége alatt és szerencsés felgyógyulása után oly dus mértékben nyilvánult.

Fejérváry báró ötvenéves jubileumi ünnepe előreláthatólag rendkívül impo-záns lesz.

Király, nemzet, hadsereg versenyezni fognak a tisztelet nyilvánításokban s a legszelesebb körök már hosszabb idő óta foglalkoznak az ünnep előkészítésével.

A főváros diszpolgárrá választja a jubilánst s más törvényhatóságok is meg-felelő alakban fogják neki átnyújtani ová-ezióikat. Eddig Arad és Pécs városok-ból vannak erre vonatkozó értesítéseink s minél közelebb jön az ünnep ideje, an-nál sürűbben érkeznek hasonló hírek.

Fejérváry Géza báró számtalan nagy érdemeit felsorolni s méltatni lehe-tetlen egy hirlapi cikkely szűk kereté-ben. Egyenlő módon kiterjednek azok az ő katonai és politikai pályafutására és senki sem méltányolja azokat inkább, mint királyunk, ki iránta való bizal-mát még ama válságos percekben is meg-őrizte, midőn tulpezsgő véralkatunk azt

az összhangot fenyegette, melynek ko-rona és nemzet közt mindenha fenn kell állnia.

Hogy Fejérváry ezt a bizalmat nem összpontosította önmagára, hanem átvezette a nemzetre, ez talán a legszebb levél sokszoros érdemeinek gazdag ko-szorujában, s maradjon az örök időknön át feledhetetlen.

Ugron Gábor a hármasszövetség ellen.

Egyik kolozsvári lap távirata szerint Párisban az ismert nevű Rimlernek egy óriási szenzációt keltő könyve jelent meg, francia és német nyelven. A könyv írója elmondja, hogy Ugron Gábor ajánlatot tett — Rimler közvetítésével — Delcassénak a hár-masszövetség megbuktatására. — Terve egy ma-gyar-francia-osztrák és orosz szövetség létesítése és ehhez egy millió frankot kért Delcassétól a köl-tésekre. Delcassé azonban nem ment bele a merész vállalkozásba.

Körrendelet az alkoholisták összeírására.

Említettük már, hogy Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletet intézett az or-szág összes törvényhatóságához az elmebajosok öz-szeírása dolgában. A körrendelet szerint külön pon-tos kitüntetését kéri a miniszter az alkoholizmus-nak, mert az alkoholos elmebajosok statisztikája iránt különösen érdeklik legfőbb közegészségügyi hatóságunk. Az alkoholos betegség rovatának ki-töltése által elérni kívánom, ugymond a miniszter, hogy tudomására jöhessenek annak, mekkora kárt

TÁRGZA.

Csángó népdalok.

Kézli: Mailand Osskár.

(Folyt. és vége.)

Réz a buzogány, huzzad vén cigány!
Még van egy ezüst forintom,
Azt is mindjárt bekocczintom.

Tizenhárom rucatozás!
Enyém vagy te kék rokolyás;
Huzzad nekem te muzsikás.

Nincsen minden lánynak kut az udvarába,
Leveles díófa pitvar ajtajába,
Vörös kukoricza ráhajlott ágára
Az én édesömnem csókra tórtott szája.

Mindennek van szeretője
Csak én nekem nincsen;
Mindennek van kettő, három
Csak nekem egy sincsen.
Bár az Isten egyet adna,
De megbecsüllem;
Kézét lábát összekötém,
S a füstre feltenném.

Halálbagoly szállott a ház falára,
Halál lesz itt nemsokára a házba:
Én halok meg ma legelőbb,
Mert megöl a nagy bánt,
Mert most viszik, mert most viszik
Szeretőm katonáinak.

Ennek a kis lánynak füle van,
Füle mellett kondor haja van,
Veszek neki bécsi, bécsi pántlikát,
Arra kondorítsa a haját.

Mondtam apám házasságát meg,
Mind azt mondtad még ráérek,
Elvitték a szép szeretőm,
Verje meg az én teremőm.

Ha elvitte éljen vele
Csak előttem ne ölelje;
Mert ha előttem öleli,
Szívem bánatját neveli.

Bukovina édes hazám,
Bárcsak határodra látnám,
Látom füstjét, de csak elig,
Hogy az égen feketéllik.

Andrásfalva mit vétettem!
Hogy én benned nem élhettem,
Mások élnek nagy kegyesen,
Mi bujdosunk keservesen.

Akármerre menjek lakni,
Mindenütt buval kell élni;
Akármerre vessem fejem,
Sehutt sincsen helyes helyem.

Kicsi madár nem tud szólni
Mégis könnyen meg tud élni;
De én jól tudok beszélni,
S mégis elig tudok élni.

Haza mennék este vagyon,
Az én hazám messze vagyon;
Az én hazám messze vagyon,
Az én rózsám benne vagyon.

Ennek a leánynak kékény szeme van.
Kékény szeme mellett kondor haja van;
Kondor haja van neki,
Kilencz legény szereti.
Bárcsak immár ne szeretné senki,
Kondor haja van neki,
Egy legény sem szereti,
Bárcsak immár szeretné valaki.

Kilencz ajtó kilencz zár,
Mind a kilencz kulccsal jár;
Kilencz ajtó zárva volt,
Az én rózsám nálam volt,
Kilencz almát hozott volt,
Mind a kilencz piros volt.

okoz a szeszszel való visszaélés hazánkban, mely körülmény egy közigazgatási, mint nemzetgazdasági intézkedéseknek fogja alapját képezni.

Rendezett tanácsu városok tisztviselői.
Mohay Sándor orsz. képviselő jun. 18-án Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek memorandumot adott át, amelyben az azt aláíró 87 képviselő, a kik rendezett tanácsu városokat is képviselnek az országgyűlésen, a miniszternek figyelmébe ajánlja a rendezett tanácsu városi tisztviselők azon szerinti teljesen igazságos és méltányos kívánságának teljesítését, hogy az államasutaknál ugyanazon kedvezményekben részesüljenek, mint az állami és törvényhatósági tisztviselők.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Képviselőház ülése.

A napirend előtt a kormány három tagja tett előterjesztést f. hó 15-én. Széll Kálmán újabb törvényjavaslatot nyújtott be a közigazgatás egyszerűsítéséről. A megyei pénztárak ellátásáról és ellenőrzéséről szól a javaslat, melyet haladéktalanul bizottsághoz utasítottak. Lukács László pénzügyminiszter a közösügyi zárszámadásokra alapított leszámolás szerint Magyarországra eső tartozás fedezéséről terjesztett be törvényjavaslatot. Hegedüs miniszter pedig a vasárnapi munkaszünet rendezéséről tett jelentést.

A napirend javaslatai és jelentései kapcsán csak a torontáli vasutak rendezéséről folyt rövid diskusszió, melyben a kereskedelemügyi miniszteren kívül Szabó Imre előadó, Papp Géza és Major Ferencz vettek részt Major Ferencz éles szavakban támadta a torontáli vasutvállalat vezetőségét, melynek könnyelműséget és viszálylóságot vetett szemére Papp Géza, a torontáli állapotok ismerője, majd Hegedüs miniszter is beigazolták, hogy Major igazságtalanul vádolt. Senki tagadni nem fogja, hogy a torontáli vasutak gazdálkodása a szakértelem követelményének nem mindenben felelt meg, a finansziális kalamitások nem is maradtak el. Hibák történtek, visszaélést azonban el nem követtek. És most, a mikor a társaság már-már a felszámolás előtt állott, közbelépett a kormány, a magyar hitel érdekében segélyre sietett s a vállalatot a magyar államasutak kezelésébe vették át. A kormányt elismerés illeti meg közbelépésért, mert most már alapos a remény, hogy a vasutnál a rend helyreáll.

Likas a kend háza szege,
Piros a kend lánya képe.
Adja nekem kend a lányát,
Befoltozom én a házat.

*

Ne busuljon komámasszony,
Csak az Isten roszot adjon:
Megisszuk a rosznak levét,
Dicsérjük a Jézus nevét.

*

Érik már a káposzta,
Sárgul a levele:
Haragszik a vén leány
Hogy nincs szeretője.

*

Ne haragudj vén leány,
Ne is siránkozzál,
Megsegít a jó Isten,
Csak jól imádkozzál.

*

Gyöngye a szerelem,
Késő azt kívárni,
Édes kedves kicsi rózsám
El kell töled válni,

Több szó a javaslatról nem esett.
Mindezek után Széll Kálmán miniszterelnök interpellációs válaszaira került sor.

Háromszék vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűléséből.

Háromszék vármegye tavaszi közgyűlését — mint lapunk múlt számában jeleztük — f. hó 14-én tartotta meg Potsa József v. b. t. t., főispán elnöklete alatt. A közgyűlés lefolyásáról álljon itt a következő rövid tudósítás. A Vajna Károly vezetése alatt kiküldött bizottság által meghívott Potsa J. főispán megjelenvén a közgyűlésben, az elnöki szék elfoglalása után üdvözlő a bizottsági tagokat és megnyitja a közgyűlést.

Bejeleníti főispán, hogy a vármegyei nők áldozatkészségéből megfestette Erzsébet királyné arcképét.

Meghatározással jelenti továbbá, hogy a bizottságnak két régi tagja, Tompa Miklós volt alispán és Vajna Tamás es. és kir. kamarás, a 48—49 es szabadságharcnak derék harcosai, elhunytak. Az elhunytak emlékére a közgyűlés jegyzőkönyvével megörökíti.

A tisztügyeszt távollétében dr. Künnle Tivadar h. ügyész helyettesíti.

Az alispáni jelentés kinyomatván a bizottsági tagoknak megküldetvén, annak felolvasását a közgyűlés nem kívánta. A jelentéshez dr. Ferenczy Géza ügyvéd bizottsági tag szólott hozzá, felemlítvén, hogy a hátrálékok elenyésztetése kívánatos, továbbá, hogy a telefon vezeték még mindig késik, fájdalommal említi fel, hogy a vármegyében öt tanító van még, a ki a magyar nyelv tanítására nincs képzitve.

A vasuti szállítás drágasága, a tarifa magasága ellen intézkedést kíván.

Az erdei kihágások szaporodása, a terményforgalom hiánya, szállítási nehézségek mellett, az erdei legeltetést kell kiterjeszteni.

Kívánta végül, hogy a bizottsági tagok névsora a jelentésbe övenként felvéssék.

Szent-Iványi Miklós alispán reflektált a felhozottakra és kimutatta, hogy a kézdi járásban az erdei kihágások okozzák az ügymeneti hátrálékokat, a mely a múlt év vége óta már nagy mérvben apadt. A telefonra nézve megjegyzi, hogy bizonyos alapok időközi kamatai voltak telefon beállítására szánva, a vonatkozó határozat nem nyert jóváhagyást, azonban a létesítés iránt újabb intézkedések tétettek folyamatba.

A görögkeleti iskolákban alkalmazott nem képesített tanítók helyébe alkalmas egyének beállítása iránt a közigazgatási bizottság tett már felterjesztést.

A vasut ügyben: a köteles vasutak kiépítése előtt nem várható újabb vasutak építése, illetve államosítása iránt, be kell tehát várni az ügy fejlődését.

Az erdei legeltetés tárgyában igéri, hogy a nyerendő megbízáshoz képest fog eljárni.

Ferenczy Géza biz. tag felemlíti viszonzalasképen, hogy a felsorolt hiányokon való segítséget szem előtt kell tartani és szorgalmazni a fejlődés iránt szükséges intézményeket. Potsa József főispán kifejti, hogy a hátrálékos ügyek tényleg folyamatban levők, de teljesen be nem fejezték mindaddig, míg az ítéletek effektuálva nincsenek.

Molnár Józsiás orsz. képviselő, bizottsági tag kívánja, hogy oda hasson a közgyűlés, hogy a kormány felvilágosítsa, a legeltetésnek nagy fontosságára a Székelyföldön és kiválóan Háromszék-vármegyére nézve felirat intéztessék a kormányhoz.

Csia György az erdők újból való minősítését kívánja, megbizandók lennének hivatalból az erdészeti közegek, hogy a törzskönyveket újból szerkeszték. Az erdőbirtokos véleménye is tekintetbe veendő s lehetőleg minél több legelő, a hol ez csak lehetséges jelöltessék ki.

Szent-Iványi Miklós felemlíti, hogy a birtoklási viszonyok változása folytán olyan bevezetett tényekkel állunk szemben, a melyek nem változtathatók meg.

Csakis általánosságban nem lehet orvosolni, speciálisan esetről-esetre kell változtatni, a hol a birtokosságra, érdekeltségekre nézve a helyzet súlyos, ott nyilvánítsa óhaját és kívánságát, a minek törvényszerűleg elég fog tétetni, az erre illetékes hatóságok által.

Határozatilag kimondotta elnök, hogy az erdei legelők tárgyában fel ir a kormányhoz, kérve a revíziót.

Az alispán és árvaszéki elnöki jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette.

Tárgysorozat rendén a kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirta az ásványvizek kedvezményes szállítására tárgyában tudomásul vétetvén, erről az ásványvizek tulajdonosok értesítették.

A vármegyei tanalaprak szűk volta miatt segélyek az ipartan alaprak nyújtattak. Miután ez ellen a miniszterium észrevételt tett, szabályoztatott a kész alaprak hatásköre segélyezés tekintetében.

A loavató bizottságba, a két kerületbe gróf Nemes János és Damokos János választott meg elnököknek.

Sepsi-Szent-György és Kézdi-Vásárhely városok ebtartási szabályrendeletét a közgyűlés jóváhagyás végett felterjesztette.

A gazdasági munkás- és cselédsegély pénzárakba alapítótagul való belépésre a gazdasági bizottság felkérte.

A sepsi-szent-györgyi új mentelap építésére felveendő kölcsön tárgyában Gazda Gyula főszámvéve előadása után, hogy a kilátásba helyezett évi bérösszegekből nem fedezhető törlesztési részlet a 2%-os vármegyei pótdadó feleslegéből fizetessék: a belügyminiszterhez megfelelő felterjesztés tétetett.

Tanügy.

Évzáró vizsgálatok.

A kézdivásárhelyi kantai róm. kath. gymnasiumban 1900—1901-ik. iskolai év végén tartandó nyilvános vizsgálatok sorrendje. Junius 18-án d. e. 8 órától vallástan mind a hat osztályban. Junius 19-én d. e. 8 órától a VI. osztályban magyar, német és latin nyelv; az I. osztályban természetrajz, számtan és rajz. mértan. Junius 20-án, d. e. 8 órától az V. oszt.-ban magyar, német és latin nyelv; a II. oszt.-ban természetrajz, számtan és rajz. mértan. Délután 3 órakor tornaverseny. Junius 21-én d. e. 8 órától IV. oszt.-ban magyar, német, latin nyelv és történelem, a III. oszt.-ban fizikai földrajz, számtan és rajz. mértan. Junius 22-én d. e. 8 órától a VI. oszt.-ban görög nyelv és történelem; az V. oszt.-ban történelem és görög nyelv, Junius 24-én d. e. 8 órától III. oszt.-ban magyar, német, latin nyelv és történelem; IV. oszt.-ban természetrajz, algebra és rajz. mértan. Junius 25-én d. e. 8 órától; II. oszt.-ban magyar, latin nyelv és földrajz; VI. oszt.-ban mennyiségtan és természetrajz. Junius 26-án, d. e. 8 órától I. oszt.-ban magyar, latin nyelv és földrajz; V. osztályban mennyiségtan és természetrajz. Junius 29-én d. e. 8 órakor Hálaadóisten-tisztelet. Évzáróünnepély, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. A vizsgálatokra és az évzáró ünnepélyre úgy a szülőket, mint az érdeklődő n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

K.-Vásárhely, 1901. évi junius hó.

Hassák Vidor,
gymn. igazgató.

Adományok a kézdivásárhelyi-kantai róm. kath. főgymnasiumra.

A kézdivásárhelyi posta és távirda s vasuti altisztek nyári multságának tisztá jövedelme 27 korona 20 fillér; Bereczk város nagyközség II. részlet fejében 750 korona. Nagybányai minorita rendház 10 korona; Zsuffa Fausztin min. r. áldozár és főgymn. tanár 10 korona; Dobroczy Alajos min. r. házfnök 4 korona; Blaskovics min. r. áldozár 2 korona; Ferniesz Emil min. r. áldozár 2 korona; Lakatos Ottó min. r. áldozár és főgymn. hittanár 4 korona.

K.-Vásárhely, 1901. jun. 18-án.

Dr. Bánffy Zsigmond,
Hassák Vidor.

NAPI HIREK.

— **Magas kitüntetés.** A király Mikó Bálint, Csikmege főispánja s főrendiházi tagnak, a magyar-román határrendezés keresztülvitelére kiküldött királyi biztosnak a minőségében szerzett érdemei elismerésül a Szent-István-rend kiskeresztjét adományozta; a belügyminiszter ugyanezen ügyben tanusított buzgósága méltatásul Vajna Miklósnak, megyénk főjegyzőjének elismerő köszönét nyújtotta.

— **Esküvő.** Riedl S. Ákos brassói kereskedő junius 17-én tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Györbíró Lajosné kedves leányával. Etelkával. Az esketést az anyakönyvvezető után Szabó Jenő ref. lelkész végezte, szép beszédben kérve Isten áldását az új párra.

— **Halálozás.** Lőczfalvi Kis Sándor, oláhfacéti kir. adóhivatali ellenőr, egy szorgalmas, buzgó tisztviselő, f. hó 16-án Kovásznán, hová enyhülést keresni jött haza, hosszas szenvedés után, 35 éves korában elhunyt. Özvegyén s 4 áróján kívül kiterjedt rokonság köztük édes atya Kis Sándor, lőczfalvi ref. ónokvezér, gyászolja. Bóke legyen poraival.

— **Uj tisztí fő- vos.** Dr. Dávid János egyetemes orvostudor, képesített tisztí főorvost Kézdivásárhely város képviselő testülete f. hó 17-én dél előtt Szentiványi Miklós alispán vezetése alatt tartott ülésében egyhangulag megválasztotta tisztí főorvossá. Gratulálunk.

— **Uj aljegyző.** Háromszék vármegye jun. 14 iki közgyűlése a Gr. Haller József megyei III-ik aljegyző lemondásával megüresedett állásra egyhangulag Dr. Boeskor Oszkár árvászeki szimvívót választotta meg. Gratulálunk.

— **Nyugdíjazás.** Bartók Károly volt szolgabíró és Kézdivásárhely városi polgármester Háromszék vármegyetörvényhatóságához megüresedett nyugdíj megállapításáért folyamodott. A vármegye közgyűlése a nyugdíjazás iránti kérés értelmében határozott.

— **Halálozás.** Kászón-altizi Veress Ferencné szül. Veress Mária, egy közbeesülésben állott derék székealy asszony, Veress Lajos kisküüllői r. kath. főesperes, keröllőszentpáli plebános testvére f. hó 15-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 18-án délelőtt történt meg Nagykászón egész közönségnek részvételével. Nyugodjék csendesen.

— **Kitüntetés.** A marosvásárhelyi „Székely Társaság”, Sándor Józsefet, az E. M. K. E. főtitkárát, a kovásznai váiasztókerület érdemes képviselőjét, a székealy ügyei iránt azok támogatásával szerzett érdemei méltánlásul egyhangulag tiszteletbeli tagjául választotta.

— **Szép alapítvány.** Ifj. Tóth István kézdívásárhelyi szeszgyáros, takarékpénztári igazgató és neje sz. Szabó Rózsalia minden jó és nemes ügynek lelkes és önzetlen pártolói, István és Ida nevű korán elhunyt kedves gyermekeik emlékére a háromszék megyei „Erzsébet árvalány novelló intézet” javára 2000 (Kettőezer) koronás alapítványt tettek s ez összeget az intézet pénztárába be is szolgáltatták. A nemes szívű adakozók részéről ez évben ez már a második kétezer koronás alapítvány; teljesen méltók tehát a jók elismerésére és őszinte hála-jára. Sok ilyen önzetlen és áldozatkész jöltevet a székealyiségnek!

— **Tanári jubileum.** A kézdívásárhelyi főgymnasium tanári kara és ifjusága, mint már jeleztük, Csomortáni Péter tanár 25 éves áldásos működését ez év végén meg fogja ünnepelni. Mint értesülünk, az ifjuság nem a jun. 29 iki záróünnepélyen, hanem jun. 28. este fogja a maga körében kifejezni az érdemes férfiú iránti háláját és ragaszkodását. A tanári kar pedig a jubiláns ohajtásához képest jun. 29-én szintén a legszűkebb körben tartandó családias ünnep keretében fogja tolmácsolni munkás kartársai iránti szeretetét.

— **Kedvelyes összejövetelt** rendeztek junius 18-án este a Janosé Dénesné kitűnő konyhájáról ismeretes vendéglőjében a kézdívásárhelyi polgári, elemi és árvaházi iskolák tanárai és tanítói Csánki Gyulának, Háromszék vármegye kir. tanfelügyelőjének tiszteletére. Mintegy 35-ön vettek részt az összejövetelen, köztük az összes tanítónők is, s kivülök ott voltak: Dr. Török Andor polgármester, Benkő Gyula, Nagy Lázár tan. pénztári főtisztviselők, Szabó Jenő, Czirmay Zoltan lelkészek, a vidékről Nagy Margit, Nagy Róza tanítónők s Szabó Sándor kézdíszentlőleki tanító stb. A társaság a legjobb hangulatban volt együtt mintegy 11 óráig, kellemesen szórakozván nemes egymásközt, hanem a Szőke Pista zenekarának kitűnő zenejátékában is. A pompás vig mulatságon — az intelligens társaság dícséretére legyen kiemelve — három tősz volt csupán: Csánki Gyula kir. tanfelügyelő a tanári és tanítói testület közötti közszelleme, Nagy Károly az est hőse: a kir. tanfelügyelőre s Szabó Sándor szintén a kir. tanfelügyelőre üitették poharaikat. A mindenki által szeretett tanfelügyelő majdnem egyheti itt időzés után, jun. 19-én reggel haza utazott székhelyére, Sepsiszentgyörgyre.

— **Kérelem.** A Gábor Áron emlékek szentelendő szobor gyűjtő-bizottsága már 5 év óta gyűjtögeti a pénzt a Bereczkben felállítandó szobor javára. Ugy tudjuk, hogy idáig egy tekintélyes összeg gyűlt be. Kérjük a Bereczkben székelő t. szoborbizottságot, miszerint ezen ügyről s főleg a szobor felállításnak stádiumáról az érdeklődő közönséget, kik a szent emlékhöz anyagilag is járultak, nyilvánosan felvilágosítani, illetve tájékoztatni sziveskedjék. Több érdeklődő.

— **Érettségi vizsgálat.** A sepsi-szentgyörgyi „Székely-Mikó-Tanoda”-ban f. hó 14. és 15-én folyt le a szóbeli érettségi vizsgálat. 21 jelentkező közül jol es érettségit tettek: Baecilla Lajos, Imreh Ferencz, Kiss Miklós és Pap József; jol 5-ön és egyszerűen 9-en tettek érettségit, míg 8 tanuló 1—1 tárgyból a szeptemberben tartandó javító vizsgálatra utasított. A kormány képviselője Dr. Ballagi Aladár, budapesti egyetemi tanár, a vizsgálat vezetője Dr. Bodor Tivadar ügyvéd, főgondnok volt.

— **Egy tehetséges ifju halála.** Benedek János, sepsiszentgyörgyi kir. közjegyző, vármegyei közeletünk e munkás, tevékeny tagját súlyos csapás érte: Dávid nevű 15 éves fia, a Mikó-Tanoda nagyreményű, V-ik osztályos tanulója, f. hó 13-án hashártyalobban váratlanul elhunyt. Mult szombatn temették el, óriási részvét között. A korán elhunyt ifjunak siri alma legyen édes.

— **Villámcsapás.** Mult, pénteken nagy zivatar volt Szentkatolán. A villám is lecsapott, Ráduly Lajos ottani plebános istállójába s az ott volt három bival közül egyet agyoncsujtott. A más kettőnek semmi baja sem történt. Az épületben esett kár nagyon jelentéktelen.

— **Vesztett eb garázdálkodása.** Lemhény községben f. hó 15-én egy veszett ebet lelők; s mivel Bereczkben és Lemhényben több ebet megmárt: e miatt e két nagyközségben a 40 napi zárlat az ebekre nézve elrendeltetett.

KÖZGAZDASÁG.

A trieszti általános biztosító-társaság. (Assicurazione Generali) f. é. április hó 1-én tartott 69-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1900. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1900. deczember 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525.894.823 korona és 90 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 22.680.434 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.360.434 korona 80 fillérrel 134.500.731 korona 39 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágbán a díjbevétel 11.357.800.682 korona biztosítási összeg után 18.641.775 korona 65 fillér volt, miből 7.923.074 korona 12 fillér viszont biztosításra fordítottat úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10.718.701 korona 53 fillérre rugott, mely összegből 6.974.287 korona mint díjtartalék minden tőhörtől menten jövő évre vitetett át; díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 65%-át teszi ki. A jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 77.309.462 korona 97 fillér.

A szállítványbiztosítási ágbán a díjbevétel kitett 6.411.667 korona 25 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3.303.342 korona 99 fillérre rugott. Tiszta díjak és kártartalék ezímen 2.726.677 korona 64 fillér helyeztetett tartalékba.

Károlyt a társaság 1900-ban 26.931.463 korona 16 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 688.595.391 korona és 6 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 128.644.015.26 korona esik, mely összeget a társaság 186.920 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 13.754.975 korona 35 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 2.920.985 korona 12 fillér külon tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihalított 458.639 korona 5 fillérrel, 8.344.975 korona 35 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külon alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékeknek vannak elhelyezve, az idei áttalások folytán 162.608.919 korona 18 fillérről 173.458.451 korona 60 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	30.741.137 K. 02 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	16.283.180 „ 30 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2.378.490 „ 50 „
4. Értékpapírok	110.354.705 „ 67 „
5. Tárza váltók	1.155.170 „ 32 „
6. A részvényesek biztosított adósszelei	5.350.000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezés álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követelésinek levonásával	5.195.767 „ 79 „
Összesen:	173.458.451 K 60 f.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre osik.

A mint a jelentésből látjuk, dr. Laudi Vitalis ur elhalálozása folytán megüresedett vezérítők helyettes állása Luzziati Gioberti urral töltetett be.

Felelősszerkesztő és laptulajdonos: ifj. Jancsó Mózes. Főmunkatárs: Vajna Károly.

HIRDETÉSEK.

Huzás már kedden
1901 Junius 25-én.

Concordia sorsjegyek
á 1 korona.
(85. 5—6.)

Főnyeremény
30.000 korona értékű.

Ajánlja:
Dávid Antalné.
Dobál Lajos.
Kézdivásárhely.

Triesti általános biztosító-társaság.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1900.)

BEVÉTEL

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Esedékes fizetések (beleértve a kifizetési költségeket):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	655 17	43			1. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)	733 816	35		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	8911 7	3	956984	51	2. Tökésített nyereségtartalék	262500	—		
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):					3. Értékpapírok árfolyam tartaléka	31 4632	81	1321548	66
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesítve)	791 51	23			4. Kétes követelések tartaléka	80 00	—		
2. Juttatások	179 225	1			II. Fügő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
3. Folyó igazgatási költségek	1061 85	33	4355 67	59	1. Tűzbiztosítás	800 28	79		
4. Adók és illetékek	—	—			2. Szállítmánybiztosítás	170 2 9	—	2599287	79
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	15741	01			1. Tűzbiztosítás	Kor. 18,541,775 5			
2. Könyvszerű árfolyamvesztésért értékpapírokban	141 5	34			le: viszontbiztosítás	7,363,07 12	1071 701	53	
3. Árfolyamveszt. pénzemek és külföldi váltókban	31323	48			2. Szállítmánybiztosítás	Kor. 6,411,07 5	33 3342	99	1402 244
4. Járulékok kamat és áttérítések a hivatalkók ellátási pénztárába	28 274	91	47664	74	le: viszontbiztosítás	3,108,3 125			52
IV. Tartalek fűgő károkra:					IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	8083 2	—			1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál lévő betétek kamatai	265 55	97		
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	19 965	—	271824	—	2. Jelzálogkölcsonok kamatai	38 84	97		
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					3. Értékpapírok kamatai	408 52	32		
1. Díjtartalek	6074257	—			4. Ingatlanok tiszta hozadéka	92704	41	803150	73
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	817019	04			V. Egyéb bevételek:				
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	771306	64			1. Kötvényilletékek	118 824	05		
2. Tökésített nyereségtartalék	232 0 0	—			a) Tűzbiztosítás	43648	07		
3. Az értékpapírok árfolyam ingadozásának tartaléka	305 327	27	1353453	91	b) Szállítványbiztosítás	1244472	12		
4. Kétes követelések tartaléka	800 0	—	11695 9	98	2. Más kezelési bevételek	6827	81	12391 8	76
VI. Evi üzleti nyereség	—	—	310 9120	73	3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	37868	73	319 3121	73
Összesen					Összesen:				

Nyereség és veszteség-számla a B. mérleghez. Él biztosítási ág (1900.)

I. Esedékes fizetések és járulékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	7594384	62			1. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)	118810262	91		
2. Élési esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1222538	—	808 943	67	2. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)	5390129	69		
3. Járulékbiztosítások	373 71	65			3. Külön tartalék a kamatból esetleges hanyatlásnak kiegyenlítésére	56 000	—		
II. Fizetések visszafizetésre kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			2328555	18	4. Tökésített nyereségtartalék	26 000	—		
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak			4 1 29	33	5. Értékpapírok árfolyamtart. és kieg. tartalék	5 445 86	50		
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):					6. Kétes követelések tartaléka	8 00	—		
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesítve)	—				7. A biztosítottak osztalékajaja	2 75 07	34	135 25686	47
2. Szervezési költségek (jelen törlesztve)	4527247	16			II. Fügő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)				
3. Folyó kezelési költségek	14638 1	39			III. Díjbevétel:				
4. Behajtási jutalékok	4870 9	59			1. halál esetre szóló és vegyes biztosítások	Kor. 21,290,181 33			
5. Orvosi költségek	1120 07	19			levonva a viszontbizt. díjat	1 473,048 17	18317133	21	
6. Adók és illetékek	6058 96	77	4276712	10	2. Élési biztosítások	Kor. 1,109,73 84	109 021	40	
V. Leírások és egyéb kiadások:					levonva a viszontbizt. díjat	19 71 44	12 0517	97	21187672
1. Leírások kétes követelésekre és ingatlanra	9211	45			3. Járulékbiztosítások				
2. Értékpapírokra való könyvszerű árfolyamvesztés g	595577	47	633029	92	IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
3. Árfolyamvesztés g pénzem. és külf. váltókban	27841	—			1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál lévő betétek kamatai	28543	07		
VI. Fügő károk tartaléka:					2. Kötvényekbe adott kölcsönök kamatai	75686	58		
1. Haláles, szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbizt. részét	978294	35			3. Jelzálogkölcsonok kamatai	462242	01		
2. Élési biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	227913	98			4. Értékpapírok kamatai	4146438	63	6131155	10
3. Járulékbiztosítások	11907	73	1221116	05	5. Ingatlanok tiszta hozadéka	7 8293	13		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					V. Egyéb bevételek:				
1. Díjtartalek					1. Kötvényilletékek	467 42	01		
a) Haláles, szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbizt. részét Kor. 113, 9, 727 9					2. Egyéb kezelési bevételek	4254	23		
b) Élési biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	9 590,186 13				3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	273 4	16	498630	30
c) Járulékbiztosítások	5,036,3 928				Összesen			16411590	41
2. Díjtartalek									
a) Haláles, szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbizt. részét Kor. 5, 36, 2 44 51									
b) Élési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	322, 17 35								
c) Járulékbiztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	18, 270 4								
3. Külön tartalék a kamatból esetleges hanyatlásnak kiegyenlítésére	5600 0								
4. Tökésített nyereségtartalék	26 250 0								
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg. tartalék	4848 09	03							
6. Kétes követelések tartaléka	800 0								
7. A biztosítottak osztalékajaja a kamatokkal együtt	1844231	12	144457978	44					
VIII. Evi üzleti nyereség	—	—	1802 54	87					
Összesen			16411590	41					

VAGYON

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1900. december 31-en.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A	B	Összesen	Folyó szám	A tétel neve	A	B	Összesen
		korona	fil.	korona			korona	fil.	korona
1	A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	3675000	—	3675000	1	Alapítók	5250000	—	5250000
2	Készpénzkezelés az intéz. igazgatóságai s fiókjaiban	9 0536	96	3 4896	2	Tökésített nyereségtartalék	2625000	—	2625000
3	Rendelkezőselek által a pénzkezelésnél és takarékpénztáraknál	209 330	35	4010 98	3	a) Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának kiegyenlítésére	56 000	—	56 000
4	Ingatlanok	—	—	—	b) Kiegészítő tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának kiegyenlítésére	8000	—	8000	—
a) Városi ingatlanok	—	—	16646 87	18	4	Tartalék a kétes követelések fedezésére	—	—	—
b) Mezőgazdasági birtokok	225 00	—	37 000	37 000	a) Díjtartalek folyó biztosításokra	77913 6	04	—	77913 6
c) Üjmanor szerzői ingatlan Triestben	—	—	—	—	decz. 31-én az A mérlegben	—	—	1286242 5	13
5	a) Állami és más értékpapírok	965 13	73	9 74286	33	5	56765 1	26	587651
b) Folyó kamatok	2 064 09	—	5 1 9	53	6	—	—	—	—
c) Váltók a társaságban	1156170	32	—	1156 71	7	—	—	—	—
6	Jelzálogkölcsonok	115752	31	1 558 897	53	8	—	—	—
7	Kölcsönök értékpapírokra	23774 1	50	10894800	05	9	—	—	—
8	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre	162 310 3	30	2378190	50	10	—	—	—
9	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	92 44	33	3 144	30	11	—	—	—
10	Maradvány az intézet fiókjaiban számláiból	24321 3	60	51 572	41	12	—	—	—
11	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	51130 1	87	13	—	—	—
12	Adóselek különböző címek alatt	12 4 10	97	54168	79	14	—	—	—
13	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	540 262	48	71833 1	85	15	—	—	—
14	a) Letét: Besso József alapítvány	1 000 0	—	1 000 0	—	16	—	—	—
b) Letét: Calabi R. alapítvány	120 0	—	—	1200	—				
c) Letét: Gold-chmidt alapítvány	6 00	—	—	6000	—				
d) Letét: Gold-chmidt alapítvány	6 00	—	—	6000	—				
15	Butorzió és vasszekcionok a társaság összes hivatalaiban, szegények, papir és nyomtatvány az összes irattárakban	—	—	—	—				
16	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—				
17	Összesen	33523229	69	16 523 81	57	194 47211	86		

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali Társaság igazgatósága Triestben.
Besso József, Besso M., dr. Bozza Camilo, Coiti Janos J. H., Fano Jakab, dr. Levi J., gróf Padopoli Miklós, Román-Jacur Manó, Vivante Fortunato
A vezérigazgató:
Richetti Ödön
Magyarországi vezérigazgató:
Steinhart

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. — Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betöréses lopás ellen való biztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég- és viszont biztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A kézdívasárhelyi ügynökség:

Kupán József.

Ny. Ifj. Janosó M.-nél Kézdí-Vásárhelyt.